

Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje

Dne:

26. 6. 2013

Bod programu:

17.

Věc:

Změny zřizovacích listin

Důvod předložení:

Dopady Nálezu Ústavního soudu č. ÚS 942/12 ze dne 30. 1. 2013.

Nárok na rozpočet Ústeckého kraje:

--

Zpracoval:

JUDr. Simona Hejnová,
vedoucí odboru legislativně-právního

Předkládá:

Oldřich Bubeníček,
hejtman Ústeckého kraje

Konzultováno:

Ing. Stanislav Dostál,
vedoucí ekonomického odboru
Mgr. Ing. Jindřich Šimák,
vedoucí majetkového odboru
Ing. Petr Severa,
vedoucí odboru zdravotnictví
Mgr. Radek Spála,
vedoucí odboru kultury a památkové
péče
Ing. Petra Lafková,
vedoucí odboru sociálních věcí
Ing. Jindřich Franěk,
vedoucí odboru dopravy a silničního
hospodářství
Ing. Štěpán Harašta,
vedoucí odboru školství, mládeže a
tělovýchovy

Projednáno v Radě Ústeckého kraje:

usnesení číslo: 23/19R/2013

dne:	hlasování:		
	pro	proti	zdržel se
11. 6. 2013	7	0	0

Předáno OOKÚ:

12. 6. 2013

Expedováno:**Přílohy:**

1. Usnesení Ústavního soudu ÚS 942/12 ze dne 30. 1. 2013
2. Stanovisko Ministerstva vnitra ČR, odboru dozoru ze dne 29. 9. 2010
3. Pravidla pro tvorbu a provádění změn zřizovacích listin příspěvkových organizací Ústeckého

kraje schválená usnesením Rady Ústeckého kraje č. 4/21R/2002 ve znění pozdějších změn

4. Pravidla pro tvorbu a provádění změn zřizovacích listin příspěvkových organizací Ústeckého kraje (návrh nových)
5. Seznam zřizovacích listin příspěvkových organizací Ústeckého kraje ve znění jejich změn
6. Poslední úplná znění zřizovacích listin příspěvkových organizací Ústeckého kraje a následující dodatky ke dni 26. 6. 2013 (na zvláštním CD – 444 souborů)

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Ústeckého kraje po projednání

A) bere na vědomí

předloženou informaci ohledně vydávání a provádění změny zřizovacích listin příspěvkových organizací dle důvodové zprávy a příloh předloženého materiálu.

B) schvaluje

1. změnu stávajícího postupu provádění změn zřizovacích listin příspěvkových organizací tak, že již nadále o nich nebude rozhodováno radou kraje dle § 59 odst. 1 písm. i) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krajích“), ale zastupitelstvem kraje dle § 35 odst. 1 písm. j) zákona o krajích,
2. pravidla pro tvorbu a provádění změny zřizovacích listin příspěvkových organizací Ústeckého kraje dle přílohy č. 4 tohoto usnesení.

C) souhlasí

s obsahem zřizovacích listin krajských příspěvkových organizací uvedených v příloze č. 5 tohoto usnesení, v jejich platném znění dle přílohy č. 6 předloženého materiálu.

D) konstatuje,

že nepovažuje dosud prováděný způsob vydávání (u krajem nezřízených příspěvkových organizací) a změn zřizovacích listin za postup v rozporu se zákonem, neboť bylo postupováno dle jednoho z možných výkladů § 35 odst. 1 písm. j) a § 59 odst. 1 písm. i) zákona o krajích, přičemž stávající způsob byl akceptován i dozorovým orgánem a rejstříkovým soudem.

E) ukládá

Ing. Milanu Zemaníkovi, řediteli krajského úřadu, zajistit při jednotlivých předkládaných změnách zřizovacích listin jejich uvedení do souladu se vzory zřizovacích listin, které jsou přílohou Pravidel pro tvorbu a provádění změny zřizovacích listin příspěvkových organizací Ústeckého kraje dle přílohy č. 4 tohoto usnesení.

Termín: 31. 12. 2013

Důvodová zpráva:

V současné době je Ústecký kraj zřizovatelem 144 příspěvkových organizací.

115 příspěvkových organizací přešlo na Ústecký kraj rozhodnutím příslušného ministerstva v souvislosti s první etapou reformy veřejné správy v roce 2001 dle zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů, ve znění pozdějších předpisů. Těmto příspěvkovým organizacím byl nový (resp. nastupující) zřizovatel povinen vydat dle § 2 odst. 2 zákona č. 157/2000 Sb. zřizovací listinu. Učinila tak dle § 59 odst. 1 písm. i) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v tehdy platném znění, rada kraje. Zákon č. 157/2000 Sb. neobsahoval povinnost zřizovatele zapsat tyto příspěvkové organizace do obchodního rejstříku. V současné době jsou dobrovolně zapsány pouze ty, které o to, zejména z ekonomických či jiných důvodů, požádaly.

26 příspěvkových organizací přešlo na Ústecký kraje zákonem č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, v rámci další etapy reformy veřejné správy v návaznosti na zrušení okresních úřadů. Těmto příspěvkovým organizacím byl nový (resp. nastupující) zřizovatel povinen vydat dle § 2 odst. 2 zákona č. 290/2002 Sb. zřizovací listinu. Učinila tak dle § 59 odst. 1 písm. i) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v tehdy platném znění, rada kraje. Dle § 2 odst. 2 zákona č. 290/2002 Sb. byly tyto organizace zapsány do obchodního rejstříku.

Za období své existence zřídil Ústecký kraj tyto příspěvkové organizace:

„Domovy pro osoby se zdravotním postižením Ústí nad Labem, příspěvková organizace“
„Zámek Nový Hrad, příspěvková organizace“,
„SPZ Triangle, příspěvková organizace“,

o jejichž zřízení a k tomu o schválení zřizovací listiny, rozhodlo zastupitelstvo kraje. Tyto organizace, s výjimkou SPZ Triangle, příspěvková organizace, která dosud nevznikla, jsou dle § 27 odst. 10 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, zapsány do obchodního rejstříku.

Rada kraje rozhodnutím č. 4/31/2002 dne 7. 5. 2002 schválila Pravidla pro tvorbu a provádění změn zřizovacích listin příspěvkových organizací Ústeckého kraje, která byla změněna usneseními č. 7/49/2002 dne 4. 12. 2002, č. 10/52R/2006 dne 16. 8. 2006, č. 10/64R/2006 dne 29. 11. 2006, č. 202/20R/2009 dne 16. 9. 2009, č. 14/35R/2009 dne 16. 12. 2009, č. 206/51R/2010 dne 7. 7. 2010, č. 59/104R/2012 dne 23. 5. 2012 a č. 61/12R/2013 dne 27. 3. 2013.

Dle těchto pravidel se řídí tvorba a provádění změn zřizovacích listin příspěvkových organizací Ústeckého kraje, které přešly na kraj podle zákona č. 157/2000 Sb. a č. 290/2002 Sb., včetně příspěvkových organizací, které založil Ústecký kraj.

V roce 2001 řešil Ústecký kraj, kdo je kompetentním orgánem kraje k vydávání zřizovacích listin, když nedochází ke zřízení nové příspěvkové organizace. Právní předpisy tuto problematiku neobsahovaly. Nabízely se dvě možnosti:

- 1) Vydání zřizovacích listin jako alternativa ke schválení zřizovacích listin v souvislosti se založením nové příspěvkové organizace s oporou v § 35 odst. 2 písm. j) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (cit. *zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky kraje; k tomu schvalovat jejich zřizovací listiny*).
- 2) Vydání zřizovacích listin radou kraje s oporou v § 59 odst. 1 písm. i) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (cit. *vykonávat zakladatelské a zřizovatelské funkce ve vztahu k právníckým osobám, organizačním složkám, které byly zřízeny nebo založeny krajem nebo které byly na kraj převedeny zvláštním zákonem, včetně jmenování a odvolávání jejich ředitelů a stanovení jejich platu a odměn; k tomu pravidelně jedenkrát ročně projednávat zprávu o jejich činnosti, o plnění jejich úkolů, pro které byly založeny nebo zřízeny, a přijímat příslušná opatření k nápravě*).

K oběma variantám byla v roce 2001 zpracována právní stanoviska, která byla předložena radě kraje. Byla vybrána praktičtější varianta 2), která umožňovala pružnější změnu zřizovacích listin radou kraje a nezahlcování rozsáhlými materiály ke zřizovacím listinám zastupitelstva. Postup

se nám jevil jako optimální a efektivní.

V roce 2010 došlo k přezkumu tohoto postupu v návaznosti na přezkum hospodaření Správy a údržby silnic Ústeckého kraje, příspěvkové organizace, kdy Ministerstvo financí ČR podalo podnět Ministerstvu vnitra ČR, aby zvolený postup prověřilo.

Ústecký kraj svůj postup obhajoval takto:

- a) Dle § 35 odst. 2 písm. j) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krajích“), je zastupitelstvu kraje vyhrazeno zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky kraje; k tomu schvalovat jejich zřizovací listiny. Z tohoto ustanovení tedy vyplývá, že vyhrazenou kompetencí zastupitelstva je schvalování zřizovacích listin k tomu, co je uvedeno za středníkem, tj. ke zřizování a rušení příspěvkových organizací.
- b) Citované ustanovení je jistě možné vyložit i obecněji, a to tak, že zastupitelstvu je vyhrazeno rozhodovat i o změnách zřizovacích listin, pokud přijmeme názor, že pouze ten, kdo zřizovací listinu schvaluje při jejím vydání, je kompetentní k její změně.
- c) Dle našeho názoru však je možný i výklad druhý, který je uveden v písm. a), tj. že je schvalování zřizovacích listin určitým vrcholovým rozhodnutím nejvyššího orgánu kraje, tj. zastupitelstva s tím, že další dispozice se zřizovací listinou je v kompetenci rady kraje dle § 59 odst. 1 písm. i) zákona o krajích. Tímto způsobem mění zřizovací listiny Ústecký kraj již od počátku výkonu jeho zřizovatelských pravomocí. Neopíráme svůj názor pouze o jazykový výklad, nýbrž jej opíráme o další argumenty, a to:
 - Dle § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), je zastupitelstvu obce vyhrazeno zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny. Dle § 59 odst. 2 písm. i) zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, je zastupitelstvu hlavního města Prahy vyhrazeno rozhodovat o účasti v mezinárodním sdružení s územními samosprávnými celky jiných států a o spolupráci s jinými kraji a obcemi, zakládat, zřizovat, kontrolovat a rušit právnícké osoby a organizační složky jako zařízení bez právní subjektivity a schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy, zakládací listiny, stanovy a zřizovací listiny a rozhodovat o účasti hlavního města Prahy v již založených nebo zřízených právníckých osobách. Oba zákony, které byly vytvářeny, navrhovány a schvalovány společně, mají jazykově, a dle našeho názoru i principiálně, stejnou úpravu. Schvalování zřizovacích listin je zde uvedeno bez jakéhokoli vztahu ke zřízení příspěvkové organizace (chybí zde, cit. „; k tomu“). Laicky, avšak výstižně řečeno, NIKDO NIKDY (Ministerstvo vnitra České republiky, Ministerstvo financí ČR apod.) se nevyjádřil tak, že by odlišná formulace v zákonech upravujících základní fungování územních samosprávných celků neznamenal nic jiného, než pouhý „tvůrčí“ rozmar zpracovatelů. Pokud budeme vycházet z obecné zásady, že neznalost zákona neomlouvá, je nutné tomu naproti přiřadit srozumitelnost zákona pro každého, kdo jej čte. Vždyť zákony nečtou jen právníci. Každý jej musí pochopit. Tvůrce právního předpisu přece nemůže předpokládat, že by text napíše odlišně, bude to znamenat totéž. Pokud se tak stane a tuto situaci alespoň dostatečně neobjasní v důvodové zprávě k zákonu, nemůže nepřipustit další výklady, které na základě tohoto vzniknou. My důvodně předpokládáme, že by tvůrce zákona se takového nesouhlasu nedopustil bez důvodu.
 - Je nepopíratelné, že kraj je vyšším územním samosprávným celkem s rozsáhlejšími kompetencemi než obec. Spravuje větší majetek, hospodaří s větším rozpočtem, ale také je zřizovatelem mnohem více příspěvkových organizací, neboť rozsah jeho úkolů, k jejichž plnění je zřizuje (popř. na něj

přešlo zřizovatelství) je nesrovnatelně s obcemi vyšší. V případě obcí můžeme mluvit maximálně a výjimečně o desítkách příspěvkových organizací a v případě krajů však vždy ve stovkách. Vycházíme-li z této skutečnosti, při aplikaci našeho výkladu, zcela pochopitelně není krajské zastupitelstvo zatěžováno rozsáhlým množstvím schvalování zřizovacích listin. Pokud by se zastupitelstvo scházelo k minimálnímu počtu zákonných jednání, znamenalo by to 4x do roka doslova zastupitele zavalit množstvím změn zřizovacích listin, které je nutné, vzhledem k vývoji v rámci příspěvkových organizací, schválit. Domníváme se, že i hledisko efektivity a hospodárnosti při rozhodování orgánů kraje svědčí pro existenci našeho výkladu.

- K možné námitce, že by po zřízení a současném schválení zřizovací listiny mohla rada kraje zcela změnit podobu a funkci této příspěvkové organizace je nutno uvést, že v tomto případě by se nepochybně jednalo o nesprávné rozhodnutí rady kraje. Je poté namístě, aby hejtman kraje dle § 62 zákona o krajích pozastavil výkon usnesení rady kraje a věc poté předložil k rozhodnutí na nejbližším zasedání zastupitelstva. Dle našeho názoru se toto však nemůže stát, neboť rada kraje je povinna dodržovat usnesení zastupitelstva, a pokud má možnost rozhodovat dále, nesmí postupovat v rozporu s nimi.
- d) Ústecký kraj tytéž argumenty pro změny zřizovací listiny uplatnil i v případě vydání zřizovacích listin na základě zákonné povinnosti v souvislosti s oběma etapami reformy veřejné správy, kdy na něj přecházely zřizovatelské pravomoci původně státních příspěvkových organizací.
- e) Ústecký kraj si ze dvou možných výkladů vybral ten, který je dle našeho názoru účelný, efektivní a hospodárný. Zřizovací listiny byly vydávány a jsou měněny od počátku (tj. 9 let) radou kraje za plného vědomí a akceptace zastupitelstvem kraje.
- f) Změny v zápisech v obchodním rejstříku jsou prováděny na základě změny zřizovací listiny radou kraje. 7 let Krajský soud v Ústí nad Labem vydává usnesení, kterým se zapisují údaje právě na základě dodatků zřizovacích listin a k tomu přikládaných usnesení rady kraje. I příslušné správní orgány (např. živnostenské úřady) vydávají rozhodnutí na základě takto prováděných změn zřizovacích listin radou kraje. Budeme-li akceptovat skutečnost, že soudy vykládají právo, dle našeho názoru je právě takovéto doložené usnesení včetně příloh příkladem toho, že postup Ústeckého kraje je v souladu se zákonem.

Ministerstvo vnitra ČR se dne 29. 9. 2010 vyjádřilo mj. k postupu takto:

Závěrem proto Ministerstvo vnitra konstatuje, že existují-li dva možné právní výklady, a to zejména s vědomím, že obecný soud akceptuje postup Ústeckého kraje opírající se o jeden z těchto výkladů, nepovažuje Ministerstvo vnitra rušení právních aktů vydaných v souladu s tímto výkladem za účelné, jelikož by se jednalo o poměrně významný zásah do samosprávy Ústeckého kraje se značnými praktickými dopady a současně za stávající díkce relevantní právní úpravy nelze porušení zákona v daném případě jednoznačně dovodit. Za situace, kdy právo umožňuje dvojí výklad, nelze pominout ani hledisko právní jistoty a předvídatelnosti postupu orgánů Ústeckého kraje, který v dané záležitosti zastává výše uvedený názor kontinuálně po celou dobu existence předmětné příspěvkové organizace a stejně tak i vůči dalším příspěvkovým organizacím, k nimž vykonává funkci zřizovatele na základě přechodu práv s tím spojených ze státu na kraje.

Toto vyjádření je obsaženo v příloze č. 2 předloženého materiálu.

O legitimním postupu Ústeckého kraje tedy nebylo pochyb. Je třeba ještě poznamenat, že nejsme jediným krajem, který takto postupuje.

Dne 30. 1. 2013 vydal Ústavní soud nález Usnesení, kterým odmítá stížnost Olomouckého kraje proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. prosince 2011 č. j. 7 Aps 4/2011-164 a rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. února 2011 č. j. 22 A 10/2011-132 právě ve věci související se změnou zřizovacích listin a vyjádřil zde svůj právní názor na orgán kompetentní ke změně zřizovacích listin a na způsob předávání majetku k hospodaření. Odůvodnění lze shrnout takto:

- 1) *Z ústavní stížnosti a napadených rozhodnutí se podává, že Krajský soud v Ostravě zamítl rozsudkem ze dne 18. února 2011, č. j. 22 A 10/2011-132, žalobu, kterou se Olomoucký kraj (dále jen "stěžovatel") domáhal ochrany před nezákonným zásahem vedlejšího účastníka (Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj). Ten podle tvrzení stěžovatele spočívá v tom, že mu katastrální úřad přípisem ze dne 10. 10. 2005 vrátil podle § 8 odst. 2 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech do katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o zápisech do katastrů"), rozhodnutí Rady Olomouckého kraje z 8. 9. 2005 s tím, že jde o listinu nezpůsobilou pro provedení požadovaného záznamu, správy pozemků ve vlastnictví stěžovatele ve prospěch Správy silnic Olomouckého kraje, příspěvkové organizace, do katastru nemovitostí. Vedlejší účastník odmítl zápis záznamem provést a návrh stěžovateli vrátil dopisem z 10. 10. 2005; dále uvedl, že ke vzniku správy pozemků Správou silnic Olomouckého kraje mohlo dojít jen změnou zřizovací listiny této příspěvkové organizace nebo jejím dodatkem.*
- 2) *V ústavní stížnosti stěžovatel podrobně vyložil důvody svého postupu a přdestřel výklad právní úpravy zápisu do katastru nemovitostí v případě příspěvkových organizací kraje. Ve správní žalobě se opíral o § 35 odst. 2 písm. j) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (dále jen "krajské zřízení"), kde je zastupitelstvu kraje vyhrazeno zřizovat a rušit příspěvkové organizace a k tomu schvalovat jejich zřizovací listiny. Podle § 27 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, vydá zřizovatel o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat údaje specifikované pod písmeny a) až h) citovaného ustanovení. Jedním z údajů, který zřizovací listina musí obsahovat, je vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se příspěvkové organizaci předává do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití.*
- 3) *Co se týče postavení rady kraje, stěžovatel poukázal na § 59 odst. 1 písm. i) krajského zřízení, podle kterého vykonává rada kraje zakladatelské a zřizovací funkce ve vztahu ke svým právními osobám a organizačním složkám. Po vydání zřizovací listiny zastupitelstvem kraje s počátečním vymezením majetku svěřovaného do správy rozhoduje rada kraje o svěření konkrétního majetku ve vlastnictví kraje do správy příspěvkové organizace. Její rozhodnutí je pak podkladem, a tedy i listinou způsobilou pro zápis správy do katastru nemovitostí záznamem ve smyslu § 7 odst. 1 zák. č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem. Pokud by o svěření každé jednotlivé věci do správy příspěvkové organizace kraje mělo rozhodovat zastupitelstvo a navíc ještě ve formě dodatku ke zřizovací listině, pak by značnou část agendy zastupitelstva kraje představovalo právě toto dodatečné svěřování věcí do správy příspěvkových organizací. Zřizovací listina by se tak stala značně nepřehlednou, s velkým množstvím dodatků. Zřejmě je to zejména v případě komunikací, neboť tam jsou změny v pozemcích, v jejich označení, velikosti apod., nejčastější a ve velkém množství. Tento názor však vedlejší účastník neakceptoval.*
- 4) *Dále Stěžovatel podal kasační stížnost. I když právní předpisy výslovně neupravují svěření majetku příspěvkové organizaci v průběhu její existence, neshledal Nejvyšší správní soud žádný relevantní důvod pro postup odlišný od postupu při vzniku organizace. K § 59 odst. 1 písm. i) krajského zřízení uvedl, že toto ustanovení svěřuje výkon zakladatelských a zřizovatelských funkcí radě kraje. Těmito funkcemi je třeba chápat zejména úkon zajišťující činnost právní osoby či organizační složky po stránce*

personální a organizační, včetně možnosti kontroly a sjednání nápravy pochybení. Dovožovat, že pod zakladatelské či zřizovatelské funkce je možné podřadit i dispozici s majetkem kraje, včetně jeho svěřením do správy příspěvkové organizace, by bylo dle soudu nepřipustným obcházením zákona, který tuto kompetenci svěřil výlučně zastupitelstvu.

- 5) Ústavní soud konstatoval, že Ústava vychází z toho, že zastupitelstvo je základním orgánem, kterým územní společenství občanů vykonává své právo na samosprávu. V případě, že výslovně není zákonem stanoveno, že by uvedené kompetence v případě změny svěřeného majetku měla provádět rada kraje, vyžadovalo by to výslovnou úpravu, neboť by to znamenalo zmocnění k provádění změn zřizovací listiny, a tím i zásah do zřizovací a schvalovací pravomoci zastupitelstva podle § 35 odst. 1 písm. i) krajského zřízení. Takovou konstrukci vztahu základního orgánu samosprávy k výkonnému orgánu však nelze dovozovat pouhým výkladem zákona *praeter legem*. Navíc by takový zásah do rozhodnutí zastupitelstva vyžadoval stanovení bližších procesních podmínek a případných mezí, ve kterých se při změnách rozhodnutí může výkonný a odpovědný orgán pohybovat. Stanoví-li dále zákon o rozpočtovém hospodaření (§ 27 odst. 3), že příspěvková organizace hospodář se svěřeným majetkem v rozsahu stanoveném zřizovací listinou, je tím rovněž zdůrazněn význam schvalovací pravomoci zastupitelstva, které tak rozhoduje v otázkách majetku kraje, se kterým jinak hospodář jeho příspěvková organizace. Význam pravomoci zřizovatele plyne též z § 28 téhož zákona. Stejně tak lze podle analogie legis odkázat na obdobnou úpravu v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, kde je rovněž tato otázka zařazena mezi vyhrazenou působnost zastupitelstva obce. Považuje-li stěžovatel stávající právní úpravu za nepraktickou, nic mu nebrání, aby využil svého práva zákonodárné iniciativy a v mezích a při respektování ústavního postavení zastupitelstva navrhl případné změny právní úpravy. Stěžovatel nevychází v ústavní stížnosti z platného právního stavu, jestliže tvrdí, že k nemovitostem evidovaným v katastru nemovitostí se do katastru zapisují oprávnění rozpočtové a příspěvkové organizace zřízené obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy nebo statutárního města, ale že není výslovně uvedeno, že toto ustanovení dopadá i na příspěvkové a rozpočtové organizace zřizované kraji. To neodpovídá platnému znění § 2 odst. 4 písm. g) katastrálního zákona, jak vyplývá od 1. 1. 2001 z § 27 odst. 1 a 2 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. To nic nemění na tom, že se jedná o plnění povinností vlastníka ve smyslu § 10 katastrálního zákona a že v případě územních samosprávných celků je realizace těchto povinností svěřena jejich zastupitelstvům.

Z popsaného je tedy zřejmé, že Ústavní soud dal svým stanoviskem uvedeným v příloženém usnesení právní rámec ohledně dvojího výkladu orgánu oprávněného ke změnám zřizovacích listin a taktéž k nejednotné úpravě v rámci předávání majetku ve vlastnictví kraje k hospodaření příspěvkovým organizacím. Jednoznačně konstatuje následující:

- 1) **Ke změně zřizovací listiny příspěvkové organizace je kompetentní nejvyšší orgán kraje, tj. zastupitelstvo, a to bez ohledu na to, že příspěvkovou organizaci kraj nezřizoval (Správy a údržby silnic přešly na kraje v rámci první etapy reformy v roce 2001).**
- 2) **Příspěvková organizace hospodář se svěřeným majetkem v rozsahu stanoveném zřizovací listinou, přičemž každou změnu rozsahu svěřeného majetku musí provázet změna zřizovací listiny.**

Zpracovatel nebude komentovat rozhodnutí soudů. Nezbyvá než jej respektovat, neboť lze předpokládat, že se tímto postupem budou řídit katastrální orgány, soudy, ministerstvo vnitra i ministerstvo financí. Navrhované řešení předchází problematickým sporům a je nepochybně v souladu se zákonem a stávající judikaturou soudů včetně soudu Ústavního.

Zastupitelstvu je navrhováno následující:

- 1. vzít na vědomí informaci ohledně vydávání a provádění změny zřizovacích listin příspěvkových organizací dle důvodové zprávy a příloh předloženého materiálu.**
- 2. s odvoláním na názor Ústavního soudu z usnesení č. ÚS 942/12 ze dne 30. 1. 2013 schválit změnu stávajícího postupu provádění změn zřizovacích listin příspěvkových organizací tak, že již nadále o nich nebude rozhodováno radou kraje dle § 59 odst. 1 písm. i) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krajích“), ale zastupitelstvem kraje dle § 35 odst. 1 písm. j) zákona o krajích.**

Tímto projevem zastupitelstvo vyjádří důvody vedoucí ke změně schvalovací procedury, jež tkví v nové rozhodovací praxi soudů.

- 3. konstatovat, že nepovažuje dosud prováděný způsob vydávání (u krajem nezakládaných příspěvkových organizací) a změn zřizovacích listin za postup v rozporu se zákonem, neboť bylo postupováno dle jednoho z možných výkladů § 35 odst. 1 písm. j) a § 59 odst. 1 písm. i) zákona o krajích, přičemž stávající způsob byl akceptován i dozorovým orgánem.**

Tímto konstatováním zastupitelstvo vyjadřuje svou podporu dvanáctiletému způsobu provádění vydávání a změn zřizovacích listin krajských příspěvkových organizací.

- 4. souhlasit s obsahem zřizovacích listin krajských příspěvkových organizací uvedených v příloze č. 5 tohoto usnesení, dle jejich úplného znění dle přílohy č. 6 předloženého materiálu.**

Tímto se zastupitelstvo kraje ztotožní s obsahem zřizovacích listin, které jsou v platném znění uvedeny na příloženém CD. S ohledem na stávající praxi je úplné znění vydáváno buď po pěti změnách v jednom roce, nebo v závěru tohoto roku v případě menšího počtu změn, jsou zřizovací listiny přiloženy zčásti v úplném znění a pokud poté došlo k další změně, je doplněn jejich dodatek/dodatky. Z kapacitních důvodů je v příloze č. 5 uveden přesný seznam zřizovacích listin včetně jejich dodatků a v příloze č. 6 jsou úplná platná znění, popř. další dodatky.

- 5. schválit Pravidla pro tvorbu a provádění změny zřizovacích listin příspěvkových organizací Ústeckého kraje dle přílohy č. 4 tohoto usnesení.**

Zpracování zřizovacích listin a jejich změn je v současné době řešeno přesnými vzory pro jednotlivé skupiny příspěvkových organizací. Jednotlivé skupiny se postupně vyvinuly v souladu s potřebou úpravy jejich činnosti. Jelikož je třeba provádět dávkové změny zřizovacích listin v souvislosti se změnami právních předpisů či obecných postupů (např. změny systému zadávání veřejných zakázek či kompetencí) a také často udělovat souhlasy zřizovatele, nebylo by praktické, aby se jednotlivé zřizovací listiny v právech a povinnostech příspěvkových organizací lišily. Tentýž systém je doporučován i zastupitelstvu.

- 6. uložit Ing. Milanu Zemaníkovi, řediteli krajského úřadu, zajistit při jednotlivých předkládaných změnách zřizovacích listin jejich uvedení do souladu se vzory zřizovacích listin uvedených v příloze Pravidel pro tvorbu a provádění změny zřizovacích listin příspěvkových organizací Ústeckého kraje dle přílohy č. 4 tohoto usnesení.**

Termín: 31. 12. 2013

V návaznosti na názor Ústavního soudu došlo k úpravě Čl. XI. Zřizovací listiny tak, aby odpovídala tomu, že svěřování (tím pádem i odnímání) majetku ve vlastnictví zřizovatele lze provádět pouze změnou zřizovací listiny. Dále při revizi obecných vzorů bylo zjištěno, že ustanovení týkající se zajištění závazků již plně neodpovídá platné právní úpravě, cit.:

„Organizace není oprávněna zajišťovat závazky.“ Toto ustanovení nezpůsobuje neplatnost zřizovacích listin, navozuje však povinnost příspěvkové organizace, která není dána zákonem. Zákonný zákaz byl zúžen s ohledem na třetí osoby. V rámci individuálních žádostí příspěvkových organizací se s tím navrhovatelé materiálů do rady kraje průběžně vypořádávají v souladu s § 34 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění. Dle názoru zpracovatele tak není nezbytné kompletně upravovat veškeré zřizovací listiny, ale je vytvořeno přechodné období, v rámci kterého lze předpokládat, že každá zřizovací listina projde, zejména s ohledem na aktualizaci svěřeného majetku, změnou. Odbor majetkový bude koordinovat způsob provádění změny rozsahu svěřeného majetku s ohledem na jeho oprávnění vůči SO.